

_____ *hokimligi*
maktabgacha va maktab ta'limi
boshqarmasi

_____ *maktabgacha va*
maktab ta'limi bo'limi tasarrufidagi
___-umumiy o'rta ta'lim maktabi
tarix fani o'qituvchisi

_____ *ning*
20__-20__-o'quv yilida 8-sinflar uchun
III chorak O'zbekiston tarixi fanidan

DARS

ISHLANMALARI

20__-20__-o‘quv yili 8-sinf O‘zbekiston tarixi fanidan III chorak taqvim mavzu rejasi

№	O‘tiladigan mavzular rejasi	Nazariy soat	Dars o‘tkazish muddati	Dars o‘tkazilgan sana
1.	Amir Temurning davlat chegaralarini mustahkamlashi (Loyiha ishi mavzusi va baholash mezonini e‘lon qilish)	1		
2.	Amir Temurning davlat chegaralarini mustahkamlashi	1		
3.	Amir Temurning tashqi siyosati	1		
4.	Amir Temurning tashqi siyosati	1		
5.	Amir Temur davlatida qo‘shin tuzilishi	1		
6.	Amir Temur davlatida qo‘shin tuzilishi	1		
7.	Amir Temur davlatida qo‘shin tuzilishi	1		
8.	Amir Temur davlatining boshqaruvi	1		
9.	Amir Temur davlatining boshqaruvi	1		
10.	BSB – 3. (50 ball) Loyiha ishi taqdimoti	1		
11.	Amir Temurning jahon tarixida tutgan o‘rni	1		
12.	Amir Temurning jahon tarixida tutgan o‘rni	1		
13.	Amir Temur davlatida obodonlashtirish va	1		
14.	Amir Temur davlatida obodonlashtirish va	1		
15.	Temuriylar davrida Movarounnahr va Xuroson	1		
16.	Temuriylar davrida Movarounnahr va Xuroson	1		
17.	Mirzo Ulug‘bek	1		
18.	Mirzo Ulug‘bek	1		
19.	CHSB – 3. (40 ball)	1		
20.	Sulton Husayn Mirzo	1		

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Amir Temurning davlat chegaralarini mustahkamlashi (Loyiha ishi mavzusi va baholash mezonini e'lon qilish)

Darsning maqsadi:

Ta'limiy: o'quvchilarda mavzuga oid bilim va tushunchalar hosil qilish, qiziqishini ortirish, uzoq o'tmish, o'z xalqi va mamlakati tarixi haqida tushuncha berish, tariximizni o'rganish mobaynida, qalblarida faxr va iftixor tuyg'ularini shakllantirish.

Tarbiyaviy: o'quvchilarga ajdodlarimiz barpo etgan ulkan madaniyat namunalaridan tortib, oddiy xo'jalik hayotida erishgan kichik yutuqlarigacha bo'lgan voqealar mustaqil ishlashga o'rgatish, o'quvchilar bilimlarni boyitish va yangi bilim berish, ajdodlarimizning jasorati, amalga oshirgan buyuk ishlari, qalblarida vatanparvarlik hissini uyg'otish, Vatan manfaatlarini himoya qilishga o'rgatish.

Rivojlantiruvchi: o'quvchilarning mavzuga oid bilim, ko'nikma, malakalarini rivojlantirish, o'z Vatanimiz tarixini bilishi va boshqa mamlakatlar xalqlarining tarixi va madaniyatini hurmat bilan qarashi, berilgan rasmlar hamda savollar ustida ishlash orqali vatanga muhabbat hissini uyg'otish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

shaxs sifatida doimiy ravishda o'z-o'zini rivojlantirish, jismoniy, ma'naviy, ruhiy va intellektual kamolotga intilish;

o'z xatti-harakatini adekvat baholash.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

Jamiyatda bo'layotgan voqea, hodisa va jarayonlarga daxldorlikni his etish va faol ishtirok etish; o'zining fuqarolik burch va huquqlarini bilishi, unga rioya qilish.

Milliy va umummadaniy kompetensiya:

orasta kiyinish, yurish turishda madaniy me'yorlarga va sog'lom turmush tarziga amal qilish, umumbashariy ahamiyatga ega bo'lgan qadriyatlarni (urf-odatlar, marosimlar, milliy-madaniy an'analar va h.k.) bilish, unga hurmat bilan munosabatda bo'lish; o'zgalarga nisbatan mehr-muruvvat, saxiylik, o'zgalarning dunyoqarashi, diniy e'tiqodi, milliy va etnik xususiyatlari, an'ana va marosimlarini hurmat qilish; xalqining tarixiy, ma'naviy va madaniy merosini avaylab asrash, jamiyatda o'rnatilgan odo-axloq qoidalariga rioya qilish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish hamda foydalanish kompetensiyasi:

kundalik faoliyatda turli formula, model, chizma, grafik va diagrammalarni o'qiy olish va foydalanish;

inson mehnatini yengillashtiradigan, mehnat unumdorligini oshiradigan va qulay shartsharoitga olib keladigan fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish.

Darsning metodi: og'zaki (suhbat, savol-javob)

Darsning vositalari: dars rejasi, mavzuga oid rasmlar, tarqatmalar, texnik vositalar.

Shakl: jamoa, guruhda ishlash, hamma o'zi uchun.

Nazorat: o'quvchilarning darsda faolligi kuzatilib, hisobga olib boriladi.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxirida e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa

4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so'rash: a) Savol – javob o'tqazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

Terek daryosi bo'yidagi jang

To'xtamishxon Misr sultoni bilan Temurga qarshi birgalashib harakat qilishga kelishib oldi. Shu tariqa, Amir Temurga qarshi Misr-Usmoniy-Oltin O'rda ittifoqi yuzaga keldi.

To'xtamish tez orada Litva knyazligi ustidan ham nazorat o'rnatib, Amir Temurga qarshi kelgusi kurashlarda ularning kuchidan ham foydala nishni rejalashtirdi.

Amir Temur Shimoliy Kavkazdagi Darband yo'lida To'xtamishxon bilan o'zaro nizolarni tinchlik yo'li bilan hal qilishga harakat qildi, lekin uning bu harakati kutilgan natijani bermadi. 1395-yil aprelda To'xtamishxon Shimoliy Kavkazdagi Terek daryosi bo'yidagi katta maydonga 400 ming atrofidagi qo'shinini olib bordi. Biroq Amir Temurning harbiy mahorati sabab To'xtamishxon Bulg'or tomonga qochdi. Amir Temur Oltin O'rdaga oxirigacha zarba berish maqsadida Volga va Dnepr oralig'idagi yerlarga yurish qildi.

Amir Temur Dnepr daryosining chap qirg'og'i bo'ylab yurib, Azov daryosi bo'yidagi muhim qo'rg'on – Azov (Azoq)ni egalladi. Shundan so'ng Rus davlati tomon yurish qilib, Ryazan, Yelets va Markaziy Rossiya hududidagi boshqa yerlarga kirib bordi. Oltin O'rda Amir Temur qo'shinlari tomonidan egallandi.

Keyinchalik cherkaslar yurti, Dog'iston va Kaspiy bo'yidagi Ashtarxon shahri ham qo'lga kiritildi.

To'xtamishxon qo'shinining Terek daryosi bo'yida tor-mor etilishi, poytaxt Saroy Berkaning egallanishi Oltin O'rdaga kuchli zarba bo'ldi. Natijada xalqaro savdo yo'llari yana janubga, an'anaviy o'zanlariga qaytarildi.

Amir Temurning Hindistonga yurishi 1398–1399-yillarga to'g'ri keladi. 1398-yilning may oyida Amir Temur 92 ming askar bilan Amudaryodan o'tib, Hindistonga yurish qildi. Kobul va Mo'ltinni egalladi. So'ng Hind daryo-sidan o'tdi. Dehli sultoni Sulton Mahmudxon bilan jang 1398-yil dekabrda yuz berdi.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash:

1. Terek daryosi bo'yidagi jang natijasi Rus yerlari uchun qanday ahamiyat kasb etdi?
2. Oltin O'rdaning yengilishi Turon iqtisodi rivojlanishi uchun qaysi yo'llarni ochib berdi?
3. Terek daryosi bo'yidagi jangda Amir Temur qanday hiyla ishlatadi? Bu voqeani

V. O'quvchilarni rag'batlantirish. darsni yakunlash, darsda faol qatnashgan o'quvchilar rag'bat kartochkalari bilan rag'batlantiriladi.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Amir Temurning davlat chegaralarini mustaxkamlashi

Darsning maqsadi:

Ta'limiy: o'quvchilarda mavzuga oid bilim va tushunchalar hosil qilish, qiziqishini ortirish, uzoq o'tmish, o'z xalqi va mamlakati tarixi haqida tushuncha berish, tariximizni o'rganish mobaynida, qalblarida faxr va iftixor tuyg'ularini shakllantirish.

Tarbiyaviy: o'quvchilarga ajdodlarimiz barpo etgan ulkan madaniyat namunalaridan tortib, oddiy xo'jalik hayotida erishgan kichik yutuqlarigacha bo'lgan voqealar mustaqil ishlashga o'rgatish, o'quvchilar bilimlarni boyitish va yangi bilim berish, ajdodlarimizning jasorati, amalga oshirgan buyuk ishlari, qalblarida vatanparvarlik hissini uyg'otish, Vatan manfaatlarini himoya qilishga o'rgatish.

Rivojlantiruvchi: o'quvchilarning mavzuga oid bilim, ko'nikma, malakalarini rivojlantirish, o'z Vatanimiz tarixini bilishi va boshqa mamlakatlar xalqlarining tarixi va madaniyatini hurmat bilan qarashi, berilgan rasmlar hamda savollar ustida ishlash orqali vatanga muhabbat hissini uyg'otish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

o'z fikrini og'zaki va yozma tarzda aniq va tushunarli bayon qila olish, mavzudan kelib chiqib savollarni mantiqan to'g'ri qo'ya olish va javob berish; ijtimoiy moslashuvchanlik, o'zaro muloqotda muomala madaniyatiga amal qilish, jamoaviy hamkorlikda ishlay olish.

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

mavjud axborot manbalaridan (internet, televizor, radio (audiovideo yozuv), telefon, kompyuter, elektron pochta va boshq.) foydalana olish.

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

shaxs sifatida doimiy ravishda o'z-o'zini rivojlantirish, jismoniy, ma'naviy, ruhiy va intellektual kamolotga intilish;

o'z xatti-harakatini adekvat baholash.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

Jamiyatda bo'layotgan voqea, hodisa va jarayonlarga daxldorlikni his etish va faol ishtirok etish; o'zining fuqarolik burch va huquqlarini bilishi, unga rioya qilish.

Darsning metodi: og'zaki (suhbat, savol-javob)

Darsning vositalari: dars rejasi, mavzuga oid rasmlar, tarqatmalar, texnik vositalar.

Shakl: jamoa, guruhda ishlash, hamma o'zi uchun.

Nazorat: o'quvchilarning darsda faolligi kuzatilib, hisobga olib boriladi.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxirida e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so'rash: a) Savol – javob o'tqazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

Amir Temur Fransiya va Ispaniyaga o‘z elchilarini yuborib, ular bilan yaxshi aloqa o‘rnatdi, savdo-sotiqni yo‘lga qo‘yish, Yevropadan Eron va Markaziy Osiyo orqali Xitoy va Hindistongacha boradigan Ipak yo‘ liniqayta tiklash to‘g‘risida kelishib oldi. Ammo bu rejaning amalga oshishiga Yildirim Boyazidning bosqinchiliklari katta g‘ov bo‘lib turar edi. Amir Temur Boyazid ustidan g‘alaba qozongan bo‘lsa ham, Turkiyani o‘z mustamO‘ylab ko‘ring lakasiga aylantirmadi. Bu mamlakatga o‘z o‘g‘il va nabiralardan birortasini podsho yoki hokim qilib qo‘ymadi. Turkiya boshqaruvini Usmoniylar sulolasi ixtiyorida qoldiradi. Ammo siyosat tubdan o‘zgardi. Usmoniylarning Amir Temur tayin etgan yangi hukmdorlari Yevropa mamlakatlariga qarshi diniy g‘azotni to‘xtatdilar. Nikopolda asir tushgan salib yurishi ishtirokchilari ozod qilindi. Eng muhimi – Konstantinopol shahri va Bosfor bo‘g‘ozining turklar tomonidan qamal qilinishi ellik yilga to‘xtadi. Shu tarzda G‘arb bilan Sharq yarim asrga bo‘lsa ham o‘zaro adovatni to‘xtatib, adolat va hamkorlik yo‘liga kirdi. Buyuk ipak yo‘li qayta tiklana boshladi. Amir Temurning Anqarada erishgan g‘alabasi butun dunyoni qoyil qoldirdi. Angliya, Fransiya, Ispaniya qirollari uni bu mislsiz g‘alaba bilan qayta-qayta tabrikladilar. Shu g‘alaba natijasida Amir Temurni “Yevropaning xaloskori” deb ulug‘laydigan odamlar paydo bo‘ldi. Ular hatto Amir Temurga oltindan kichik haykal yasab, uni shu ajoyib so‘zlar bilan bezaganlari hujjat sifatida bizgacha yetib kelgan. Amir Temur 1402-yil yozida Fransiya va Angliyaga maxsus elchilar orqali Karl VI va Fransuz olimi Lyusen Keren quyidagi e‘tiborga loyiq bir fakti keltiradi: “Yaqinda Jerar Valter va Marsel Brion Amir Temurni o‘zlarining “Asrlar yodgorligi” asarlariga qahramon qilib tanlashdi va Sohibqironni “XV asr taqdirini hal qilgan inson” deb atashdi”. Manbalarda Genrix IV nomlariga maktublar yo‘lladi. Elchilar Parijga 1403-yil may oyida yetib bordi. Elchilar ikki mamlakatning savdogarlari uchun erkin savdo munosabatlarini ta‘minlash va agar qirol hamda gersoglar rozi bo‘lsa, bu erkin savdoni tegishli bitim yoki shartnoma bilan mustahkamlashni taklif etdi. Fransiya qiroli Karl VI 1403-yil 15-iyunda Amir Temurga yo‘llagan javob maktubidan ma‘lum bo‘lishicha, Amir Temur takliflarini Fransiya tomoni mamnuniyat bilan qabul qilgan. Xuddi shu davrda Amir Temurning Angliya qiroli Genrix IV bilan olib borgan diplomatik munosabatlarida g‘arbiy viloyatlar hokimi Mironshoh faol qatnashdi. G‘arbiy Eron, Iroq, Ozarbayjon, Armanistonni o‘z ichiga olgan mulklar hokimi Mironshoh Amir Temur keksayib qolgan davrda G‘arbiy Yevropa hukmdorlarining diqqat-e‘tiborini o‘ziga jalb etdi.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash:

1. Nima uchun Amir Temur Boyazid ustidan g‘alaba qozongan bo‘lsa ham, Usmoniylar davlatini o‘z mustamlakasiga aylantirmadi? U bundan qanday maqsadlarni ko‘zlagan?
2. Amir Temur bilan iqtisodiy, siyosiy va madaniy aloqalar o‘rnatgan davlatlar ro‘yxatini tuzing.
3. Amir Temurning tashqi siyosatdagi maqsadlari nimalardan iborat bo‘lgan?
4. XIV asr oxirlarida qaysi davlatlar eng qudratli davlatlar sifatida siyosiy maydonga chiqdi?

V. O‘quvchilarni rag‘batlantirish. darsni yakunlash, darsda faol qatnashgan o‘quvchilar rag‘bat kartochkalari bilan rag‘batlantiriladi.

VI. Uyg‘a vazifani e‘lon qilish: yangi mavzuni to‘liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O‘IBDO‘: _____ (imzo) _____ (sana)

veb-saytimiz: Zokirjon.com

Zokirjon.com. veb-sayiti orqali o'zingiz uchun kerakli hujjatlarni yuklab olishingiz mumkin.

Zokirjon Admin bilan

90-530-68-66, 91-397-77-37 nomerga murojaat qilishingiz, shu nomerdagi telegram orqali bog'lanishingiz nza456 yoki nza445 izlab telegramdan yozishingiz so'raladi.

Telegramda murojaatingizga o'z vaqtida javob beriladi

42 listdan iborat 8-sinf O'zbekiston tarixi fanidan III chorak konspektini to'loq holda olish uchun telegramdan yozing.

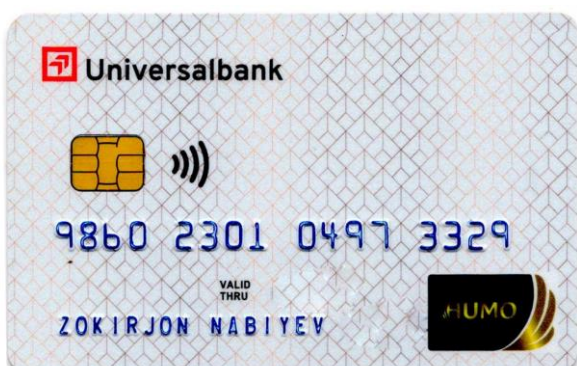

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

To'lov uchun: UZCARD *880*9860230104973329*summa#

Plastik egasi Nabiyev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.
To'liq holda olganingizdan so'ng:
Faqat o'zingiz uchun foydalaning.
Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.
Internet orqali veb-saytlarga joylamang.
Kanal va gruppalariga tarqatmang.

**OMONATGA
HIYONAT QILMANG.**

Bizni hizmatdan foydalanib qulay imkoniyatga ega bo'ling!

Bizda maktablar uchun quydagi hujjatlar mavjud.

- 1. 1-11-Sinflar uchun kelajak soati ish reja va konspektlari**
- 2. 1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan to'garak hujjatlari**
- 3. Sinf rahbar hujjatlari**
- 4. Metodbirlashma hujjatlari**
- 5. Ustama hujjatlari**
- 6. 1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan konspektlar va tezislar**
- 7. 1-11-Sinflar uchun Ish rejalar (Taqvim mavzu rejalar)**
- 8. Maktab ish hujjatlari**
- 9. Direktor ish hujjatlari**
- 10. MMIBDO' ish hujjatlari**
- 11.O'IBDO' ish hujjatlari**
- 12.Psixolog hujjatlari**
- 13.Xotin-qizlar qo'mitasi ish hujjatlari**
- 14.Kutubxona mudirasi ish hujjatlari**
- 15.Besh tashabbus hujjatlari**
- 16. Ommalashtirish uchun dars ishlanmalar va ochiq dars ishlanmalar, taqdimotlar, slaydlar**